

Lapin käräjäoikeuden laamanni

Ehdollisen rangaistuksen virheellinen koeaika

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri tarkastaa rangaistustuomiot, joita koskevia ilmoituksia erikseen säädetyin tavoin lähetetään oikeuskanslerinvirastoon.

Tarkastuksessa havaittiin, että Lapin käräjäoikeus oli 2.7.2021 antamissaan tuomioissa nro 21/129784, dnro 21/807, nro 21/129805, dnro R 21/910 ja nro 21/129807, dnro 21/1014 tuomiolauselmien mukaan määrännyt vastaajille tuomittujen ehdollisten koeajat päättymään 1.1.2022, vaikka lain mukaan ehdollisen vankeuden koeaika on vähintään vuosi tuomion julistamisesta tai antamisesta.

SELVITYS

Käräjäoikeuden puheenjohtajana asiassa toiminut kärjätuomari on 23.6.2022 antanut häneltä pyytämäni selvityksen koeajan virheellisestä määräämisestä. Hän on todennut, että asiassa on tapahtunut selvä virhe. Kärjätuomarin mukaan koeajan pituutta kirjattaessa vuosiluku on merkitty virheellisesti. Hän on kertonut, että vastaavissa asioissa koeajan tavanomainen pituus on ollut puolitoista vuotta.

RATKAISU

Rikoslain 2 b luvun 3 §:n 1 momentin mukaan, kun vankeus tuomitaan ehdollisena, rangaistuksen täytäntöönpano lykkääntyy koeajaksi. Ehdollisen vankeuden koeaika on vähintään vuosi ja enintään kolme vuotta. Koeaika alkaa tuomion julistamisesta tai antamisesta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava huolellinen.

Käräjätuomari on huolimattomuudesta määrännyt virheellisesti ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajan päättymään alle vuoden kuluttua tuomion antamisesta. Koeaika on näin jäänyt rikoslain 2 b luvun 3 §:n 1 momentissa säädettyä vähimmäiskestoa lyhyemmäksi. Vastaajalle määrätty koeaika on alittanut koeajan säädetyn vähimmäiskeston kuudella kuukaudella.

Vaikka virhe on ollut luonteeltaan tekninen, on sen seuraus ollut kuitenkin vakava, koska ehdollisen vankeusrangaistuksen koeaika on virheen seurauksena jäänyt huomattavasti laissa säädettyä vähimmäiskestoa lyhyemmäksi ja käräjätuomarin antaman selvityksen mukaan vuoden tarkoitettua lyhyemmäksi. Oikeuskanslerin ratkaisukäytännössä vastaavanlaiset virheet ovat vakiintuneesti johtaneet huomautuksen antamiseen.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan, jos virkamies, julkisyhteisön työntekijä tai muu henkilö julkista tehtävää hoitaessaan on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, oikeuskansleri voi antaa asianomaiselle huomautuksen vastaisen varalle, mikäli hän ei harkitse olevan aihetta syytteen nostamiseen.

Annan mainitun lainkohdan nojalla käräjätuomarille huomautuksen hänen edellä kerrotusta menettelystään.

Pyydän Teitä saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Lähetän päätökseni tiedoksi Rovaniemen hovioikeudelle.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Liisamari Herala